

Stanovisko Výboru regionů Modrý růst – Možnosti udržitelného růstu v mořském a námořním odvětví

(2013/C 62/10)

VÝBOR REGIONŮ

- upozorňuje, že mořské hospodářství v širším smyslu se neomezuje na regiony a subjekty mající bezprostřední přístup k mořím a oceánům, ale z velké části se týká také regionů vzdálených od pobřeží a přístavů, mj. protože se zde vyrábí zařízení lodí, realizuje se zde doprava, zajišťuje logistika a provádí se výzkum a vývoj;
- zasazuje se o to, aby byly při rozvoji modré ekonomiky využívány a zohledňovány regionální zvláštnosti jednotlivých evropských mořských oblastí;
- připomíná potřebnost finanční podpory akvakultury z prostředků EU a odmítá návrh genetického modifikování vodních organismů, jehož cílem by bylo generování nových druhů odolnějších vůči chorobám a znečištění životního prostředí;
- upozorňuje na vojenské pozůstatky z obou světových válek a z období studené války a radioaktivní odpad vyhozený v minulosti do moře a je přesvědčen, že je třeba na úrovni Evropské unie vypracovat metodologii a zajistit prostředky na zajištění těchto nebezpečných materiálů;
- požaduje, aby byl Výbor regionů jako představitel regionálních a místních orgánů systematicky zván k zapojení do dalších prací v oblasti konceptu „modrého růstu“ včetně vývoje a zavádění strategií pro oblasti jednotlivých moří, jež jsou podle něj významným nástrojem k provádění klíčových aspektů modrého růstu.

Zpravidaj	pan BANASZAK (PL/EA), člen sejmiku Kujavsko-pomořanského vojvodství
Odkaz	sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Modrý růst – Možnosti udržitelného růstu v mořském a námořním odvětví
	COM(2012) 494 final

Stanovisko Výboru regionů – Modrý Růst Možnosti udržitelného růstu v mořském a námořním odvětví

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. zdůrazňuje, že koncept modrého růstu se zakládá na předpokladu, že moře, pobřeží a oceány mohou hrát klíčovou úlohu při řešení mnoha současných výzev, a měl by se opírat o zásady udržitelného rozvoje a „inteligentní specializace“;

2. upozorňuje, že mořské hospodářství v širším smyslu se neomezuje na regiony a subjekty mající bezprostřední přístup k mořím a oceánům, ale z velké části se týká také regionů vzdálených od pobřeží a přístavů, mj. protože se zde vyrábí zařízení lodí, realizuje se zde doprava, zajišťuje logistika a provádí se výzkum a vývoj;

3. zdůrazňuje význam růstu modré ekonomiky, díky níž se může zvýšit konkurenceschopnost EU v mezinárodní soutěži;

4. zastává názor, že modrý růst se musí opírat o ochranu biologické rozmanitosti, mořského životního prostředí a jeho ekosystémů, čímž se podpoří přírodní funkce, které plní zdravé a odolné mořské a pobřežní ekosystémy;

5. podporuje současné iniciativy EU i její iniciativy plánované na léta 2014–2020, které se zaměřují na podporu činností členských států a místních a regionálních orgánů cílených na růst modré ekonomiky;

6. schvaluje snahy o zavedení dohodnutého systému územního plánování námořních prostor (Maritime Spatial Planning – MSP) v celé Evropské unii, jenž bude významným nástrojem k nastolení rovnováhy mezi zájmy jednotlivých odvětví v rámci modré ekonomiky a k zajištění účinného a udržitelného využívání vzácných mořských zdrojů;

7. zastává názor, že Evropa postrádá jednotnou námořní politiku. Poznává, že sdělení nebere v úvahu některá odvětví námořní ekonomiky, jako je námořní doprava a průmysl stavby lodí;

Modrá energie

8. souhlasí s názorem, že energetika využívající obnovitelných mořských zdrojů v širším slova smyslu představuje silné hospodářské odvětví, které zajišťuje dodávky elektrické energie a pouze v nevelkém rozsahu zatěžuje životní prostředí, přičemž je podnětem rozvoje daného regionu;

9. zdůrazňuje, že významným nástrojem dynamiky tohoto hospodářského odvětví jsou prostředky EU, z nichž se financují investice tohoto typu, vědecko-výzkumné aktivity i odborná příprava lidských zdrojů;

10. připomíná, že je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, jak konstrukce související se získáváním energie z obnovitelných zdrojů ovlivňují životní prostředí;

11. připomíná, že rozvoj energetiky využívající obnovitelných mořských zdrojů se může stát užitečným impulsem rozvoje menších námořních přístavů, v nichž bude možné logistiku zajišťovat potřeby této části námořní ekonomiky;

12. zastává názor, že je třeba vyzvat k účasti v dalších diskusích o budoucnosti energetiky využívající obnovitelných mořských zdrojů představitele námořní správy, řízení přístavů i regionální a místní orgány;

13. připomíná zvláštní úlohu, jakou bude muset sehrát veřejný sektor při podpoře budoucích iniciativ v této oblasti;

Akvakultura a rybolov

14. připomíná, že rozvoj akvakultury společně s růstem produkce založené na ochraně životního prostředí, ekologické rovnováze a biologické rozmanitosti bude mít kladný vliv na růst spotřeby ryb a dalších vodních organismů. Přispěje to ke zlepšení veřejného zdraví, posílení hospodářských subjektů spojených s akvakulturou, snížení podílu náhražek rybního proteinu i zvýšení zaměstnanosti v této části modré ekonomiky;

15. připomíná potřebnost finanční podpory akvakultury z prostředků EU, jež posílí význam rybolovu a rybolovné aktivity v pobřežních regionech;

16. odmítá návrh genetického modifikování vodních organismů, jehož cílem by bylo generování nových druhů odolnějších vůči chorobám a znečištění životního prostředí;

17. podporuje výměnu motorů rybářských plavidel a uvádění na trh nových energeticky účinných pohonných jednotek umožňujících provádění selektivního rybolovu a zlepšení bezpečnosti a pohodlí plavidel;

18. připomíná svůj názor vyjádřený ve stanovisku k reformě společné rybářské politiky, tedy uznání potřeby zřídit poradní výbor pro akvakulturu, jenž by seskupil představitele výrobního průmyslu;

19. zdůrazňuje význam Vědeckotechnického a hospodářského výboru pro rybářství (VTHVR) jakožto vědeckého orgánu, který podporuje činnost Evropské komise zaměřenou na udržitelné řízení rybolovu;

Cestovní ruch na moři, v pobřežních oblastech a na výletních lodích

20. poznamenává, že pro velkou část obyvatel Evropské unie je stále přitažlivější rekreace na pobřeží států EU. Dále ke zvýšení přitažlivosti rekreace u moře ve státech Evropské unie přispívá rostoucí úroveň služeb poskytovaných v tomto hospodářském odvětví;

21. podporuje strategický přístup k infrastruktuře námořních přístavů, přístavišť a dopravy obecně a zdůrazňuje úlohu finanční podpory těchto investičních činností z prostředků Fondu soudržnosti, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského námořního a rybářského fondu;

22. zastává názor, že by v novém výhledu finančního rámce 2014–2020 měly být podporovány a prosazovány iniciativy, jež jsou propojením opatření na ochranu pobřeží a turistických aktivit ohleduplných k životnímu prostředí;

23. vyzdvihuje úlohu chráněných mořských oblastí pro zachování a ochranu mořských ekosystémů a pro rozvoj udržitelného potápění v rámci turistických aktivit coby základního nástroje poznávání mořského prostředí a zvyšování povědomí společnosti o tomto prostředí;

24. podporuje dosavadní zapojení regionálních a místních orgánů do podpory, prosazování a propagace ochrany životního prostředí, iniciativ k rozšíření základny turistického ruchu a odborné přípravy vysoce kvalifikovaných pracovních sil v tomto hospodářském odvětví;

25. připomíná mimořádný význam námořních vysokých škol a akademických vzdělávacích pracovišť, které pro námořní ekonomiku připravují jak pracovníky s vysokoškolským vzděláním, tak pracovníky s vysokou odbornou kvalifikací. Rovněž je

třeba podporovat činnost platform pro spolupráci vysokých škol vzdělávajících pracovníky v námořním odvětví;

Mořské nerostné suroviny

26. souhlasí s názorem, že rostoucí poptávka po surovinách přináší potenciální růst zájmu o jejich získávání ze dna moří a oceánů a že to může mít závažné následky pro rovnováhu mořských ekosystémů, z nichž některé jsou navíc do značné míry neznámé. Může to vyvolat i závažné poškození území a přirozeného i člověkem utvářeného prostředí (subsidence, eroze, mořská eroze atd.) na místech, kde se dno, z něž se těží, nachází v blízkosti pobřeží. Jak se již Výbor vyjádřil ve svých stanoviscích k udržitelnému rozvoji, je tedy třeba upřednostnit opětovné použití a recyklaci surovin po prvním použití, aby došlo k omezení tohoto ekonomického tlaku;

27. zastává mínění, že prostředky podporující práce v oblasti výzkumu a rozvoje, financování akademických pracovišť, studie, vědecké programy a stipendia mohou být hnací silou rozvoje této hospodářské oblasti;

28. zdůrazňuje význam podpory specializovaného odvětví stavby lodí a výroby zařízení lodí a jiných námořních plavidel (včetně těžebních) podílejících se na využívání podmořských nalezišť za respektování vysoké úrovně ochrany životního prostředí;

29. upozorňuje na záležitost, která může mít zvláštní význam pro všechny navrhované oblasti rozvoje modré ekonomiky, totiž vojenské pozůstatky z obou světových válek a z období studené války a radioaktivní odpad vyhozený v minulosti do moře. Z toho důvodu je třeba na úrovni Evropské unie vypracovat metodologii a zajistit prostředky na zajištění těchto nebezpečných materiálů;

Modrá biotechnologie

30. ztotožňuje se s názorem, že celá oblast biotechnologie založené na mořských zdrojích je v současné době málo rozvinutá. Uvedené příklady osvědčených postupů v oblasti léků získaných na základě využití mořských organismů jsou zdrojem naděje, že výzkum v tomto oboru se může projevit jako velmi perspektivní;

31. je přesvědčen, že monitorování vědeckého zkoumání může přispět k zavedení nových inovativních technologií, jež se při průmyslovém využití mohou značnou měrou podílet na hospodářském rozvoji;

Závěry

32. zdůrazňuje, že rozvoj modré ekonomiky musí být založen na ochraně životního prostředí a zásadách udržitelného rozvoje. Rovněž je ale důležité, aby se při tomto rozvoji zohlednila témata spojená s ochranou životního prostředí;

33. zastává názor, že v záležitostech spojených s modrým růstem má značný význam rozvoj nezbytné infrastruktury, tedy námořních přístavů, přístavišť a dopravních sítí. Z toho důvodu musí být zdůrazněna a strategickým způsobem zajištěna každá forma podpory a zejména programy výzkumu a vývoje;
34. zasazuje se o to, aby byly při rozvoji modré ekonomiky využívány a zohledňovány regionální zvláštnosti jednotlivých evropských mořských oblastí;
35. požaduje, aby byl Výbor regionů jako představitel regionálních a místních orgánů systematicky zván k zapojení do dalších prací v oblasti konceptu „modrého růstu“ včetně vývoje a zavádění strategií pro oblasti jednotlivých moří, jež jsou podle něj významným nástrojem k provádění klíčových aspektů modrého růstu.

V Bruselu dne 31. ledna 2013

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
